

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS  
VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

**I S A K Y M A S**

**DĖL FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS PRIE VIDAUS REIKALŲ  
MINISTERIJOS TARNAUTOJŲ TARNYBINĖS ETIKOS KODEKSO PATVIRTINIMO**

2004 m. gegužės 10 d. Nr. 34V  
Vilnius

Siekdamas apibrėžti Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos valstybės tarnautojų ir kitų darbuotojų veiklos ir elgesio principus bei didinti visuomenės pasitikėjimą jais:

1. T v i r t i n u Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos tarnautojų tarnybinės etikos kodeksą (pridedama).
2. Į p a r e i g o j u Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos struktūrinių padalinių vadovus pasirašytinai susipažinti ir supažindinti pavaldžius tarnautojus su šio kodekso nuostatomis

DIREKTORIUS

ROMUALDAS BOREIKA

---

PATVIRTINTA

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos  
prie Vidaus reikalų ministerijos  
direktorius 2004 m. gegužės 10 d  
įsakymu Nr. 34V

## FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS TARNAUTOJŲ TARNYBINĖS ETIKOS KODEKSAS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos tarnautojų tarnybinės etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Tarnyba) tarnautojų tarnybinio ir profesinio elgesio principus bei taisykles, reguliuoja santykius su Lietuvos Respublikos ir užsienio šalių fiziniais bei juridiniais asmenimis, siekiant geresnių darbo rodiklių bei Tarnybos teisėtų interesų įgyvendinimo, reglamentuoja tarnautojų elgesį tarnybos ir ne tarnybos metu.

2. Visi Tarnybos tarnautojai privalo laikytis ir nepažeisti šio Kodekso.

3. Kodekso normų taikymo tikslas – užtikrinti kūrybingą, geranorišką darbo aplinką, ugdyti pagarbą bendradarbiams ir kitiems asmenims, užkirsti kelią korupcijai, stiprinti Tarnybos tarnautojo autoritetą.

4. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Valstybės tarnybos įstatymu, Vidaus tarnybos statutu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymu, kitais teisės aktais.

5. Šiame Kodekse vartojamos sąvokos:

5.1. **Tarnybos tarnautojas** – statutinis valstybės tarnautojas, karjeros valstybės tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis Tarnyboje pagal darbo sutartį.

5.2. **Viešieji interesai** – visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybės tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

5.3. **Privatūs interesai** – tarnautojo, dirbančio valstybės tarnyboje (ar jo artimo giminaičio arba šeimos nario), asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos jo priimamiems sprendimams, atliekant tarnybines pareigas.

5.4. **Interesų konfliktas** – situacija, kai valstybės tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimus, privalo priimti sprendimus ar dalyvauti juos priimant arba įvykdant pavedimus, susijusius ir su jo privačiais interesais.

5.5. **Ižeidimas** – tyčinis asmens garbės arba orumo žeminimas žodžiu, raštu ar veiksniu.

5.6. **Šmeižimas** – skleidimas žinomai melagingų prasimanymų, žeminančių kito asmens garbę.

6. Pagrindiniai Tarnybos tarnautojo veiklos etikos principai:

6.1. **Pagarba žmogui ir valstybei.** Tarnybos tarnautojas privalo gerbti žmogų, jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų, kitų teisės aktų, teismų sprendimų reikalavimų bei Tarnybos vidaus tvarkos taisyklių. Savo elgesiu ugdyti visuomenės pasitikėjimą Tarnyba ir Tarnybos tarnautojais. Tinkamai atlikti pareigybės aprašyme ir pareiginėje instrukcijoje nustatytas funkcijas ir laiku vykdyti pavedamas užduotis, laikydamasis įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų ir Tarnybos etikos principų. Vykdyti savo pareigas rūpestingai ir atsakingai, atsižvelgdamas į valstybės interesus, saugoti valstybės ir Tarnybos paslaptis.

6.2. **Teisingumo principas.** Tarnybos tarnautojas turi vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų. Būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis. Naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams.

**6.3. Nesavanaudiškumo principas.** Tarnybos tarnautojas turi tarnauti visuomenės interesams. Nesinaudoti Tarnybos turtu ir teikiamomis galimybėmis ne tarnybinei veiklai, taip pat nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su Tarnyba susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai. Neturėti asmeninių interesų ir nesiekti naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, vykdydamas savo tarnybines pareigas. Vadovautis savo veikloje visuomenės viešaisiais interesais, įstatymų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto. Nesinaudoti savo tarnybine padėtimi ir nereikalauti kitų valstybės tarnautojų pagalbos siekdamas naudos sau, savo šeimai, artimiesiems ar draugams, kad nekiltų korupcijos rizika ir abejonių dėl objektyvumo ir nepriklausomumo.

**6.4. Padorumo principas.** Tarnybos tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, būti nepaperkamas, nepriimti dovanų, pinigų ar neatlygintinų paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, jeigu tai gali sukelti viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Šis draudimas netaikomas, kai tarnautojui siūlomi tik simboliniai dėmesio ir pagarbos išraiškos ženklai – mažaverčiai suvenyrai, daiktai, susiję su veiklos reklama, gėlės.

Tarnybos tarnautojas turi būti lojalus ir paslaugus visuomenei, kuriai tarnauja, taip pat savo vadovybei, kolegoms ir pavaldiniams. Naudodamasis jam suteiktomis galiomis, apginti visuomenės interesus nuo pažeidimų.

**6.5. Nešališkumo principas.** Tarnybos tarnautojas turi būti objektyvus ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimdamas sprendimus. Elgtis nešališkai, skirdamas tinkamą dėmesį žmonių teisėms, vykdydamas savo pareigas, nesinaudoti kitų žmonių klaidomis ar nežinojimu. Išklausti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą.

**6.6. Atsakomybės principas.** Tarnybos tarnautojas pagal kompetenciją asmeniškai turi atsakyti už savo priimtus sprendimus ir atliktus darbus. Atsakyti už informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą.

**6.7. Viešumo principas.** Tarnybos tarnautojas turi užtikrinti priimamų sprendimų ir veiksmų viešumą, pateikti savo sprendimų priėmimo motyvus. Teisės aktų nustatyta tvarka teikti reikiamą informaciją kitiems tarnautojams ir visuomenei. Informacija ribojama tik tada, kai būtina apsaugoti visuomenės interesus arba kai tai reglamentuoja teisės aktai. Oficiali informacija teikiama teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu ji nėra ribojama arba konfidenciali.

**6.8. Kolegialumo principas.** Tarnybos tarnautojas, pastebėjęs pavaldžių tarnautojų daromas klaidas, privalo imtis neatidėliotinų veiksmų joms ištaisyti, kad būtų išvengta tolesnių padarinių. Informuoti padalinio vadovybę apie pastebėtas klaidas, taip pat pateikti savo pastabas ar siūlymus.

**6.9. Pavyzdingumo principas.** Tarnybos tarnautojas turi būti nepriekaištingos reputacijos, gebėti deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulintis. Savo pareigas atlikti laiku, efektyviai, atidžiai ir profesionaliai. Būti tolerantiškas, kantrus, tikslus, punctualus, pagarbiai elgtis su kitais Tarnybos tarnautojais ir į Tarnybą besikreipiančiais asmenimis. Visose situacijose veikti profesionaliai ir humaniškai, teikti tą informaciją, pagalbą arba paslaugą, kuri yra būtina, bet kartu argumentuotai ir taktiškai atmesti neteisėtus prašymus. Konfliktinėmis aplinkybėmis elgtis objektyviai ir nešališkai, išklausti abiejų pusių argumentus ir ieškoti geriausio sprendimo. Pripažinti savo klaidas ir jas taisyti arba siūlyti taisyti.

## II. BENDRIEJI TARNYBINĖS ETIKOS REIKALAVIMAI

7. Tarnybos tarnautojas, atlikdamas savo tarnybines pareigas, privalo:

7.1. griežtai laikytis vidaus tarnybos, valstybės tarnybos ir valstybės tarnautojų veiklos etikos principų, nustatytų Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 3 straipsnyje, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnyje, ir šiame Kodekse nustatytų tarnybinės etikos principų ir taisyklių;

7.2. sąžiningai, dorai, nepriekaištingai ir atsakingai atlikti savo pareigas, nustatytas Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatyme ir valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme bei pareiginėje instrukcijoje;

7.3. elgtis nesavanaudiškai ir taip, kad būtų naudinga visuomenei ir valstybei;

7.4. vengti viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto, griežtai laikytis Viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų, o apie iškilusį viešųjų ir privačiųjų interesų konfliktą informuoti tiesioginį vadovą;

7.5. nepiktnaudžiauti tarnybine padėtimi bendraudamas su bendradarbiais ir kitais asmenimis;

7.6. siekti, kad rengiami dokumentai atitiktų įstatymų ir kitų teisės aktų, valstybinės kalbos ir raštvedybos reikalavimus;

7.7. gilintis į atliekamų darbų esmę, vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, tačiau nevilkinti atliekamų darbų;

7.8. veikti taip, kad nebūtų pažeidžiami teisingumo, įstatymo viršenybės, teisėtumo, asmenų lygybės prieš įstatymą, viešumo ir konfidencialumo principai;

7.9. saugoti valstybės ir Tarnybos paslaptį;

7.10. saugoti Tarnybos garbę ir prestižą;

7.11. elgtis taip, kad savo veiksmais ir elgesiu nežemintų ir nediskredituotų Tarnybos tarnautojo vardo;

7.12. nedaryti įtakos įstatymų ir kitų teisės aktų nenustatyta tvarka kitiems Tarnybos tarnautojams dėl jų atliekamo darbo;

7.13. nepažeisti žmogaus teisių ir orumo, pagrįstą kritiką bendradarbiui reikšti korektiškai;

7.14. laikytis visuotinai priimtinių dorovės principų;

7.15. bendrauti su žmonėmis pagarbiai ir mandagiai, rūpintis savo kalbos kultūra;

7.16. užtikrinti, kad darbo vieta visada būtų švari ir tvarkinga;

7.17. dėvėdamas uniformą ar kitus drabužius, visada būti tvarkingas;

7.18. tarnybinį pažymėjimą naudoti tik vykdydamas tarnybines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka, esant įstatymų nustatytiems pagrindams ir sąlygoms, vertinti jį ir saugoti;

7.19. nepiktnaudžiauti alkoholiu, nevartoti psichotropinių ir narkotinių medžiagų ne gydymosi tikslams;

7.20. skirti laiko bendrajai, profesinei bei kultūrinei savišvietai.

### **III. KONFIDENCIALUMAS**

8. Tarnybos tarnautojas pasirašytinai įsipareigoja neskelbti informacijos, kuri jam patikima tvarkyti (naudotis) tarnybos metu, jos neatskleisti, neprarasti ir neperduoti asmenims, neįgaliotiems jos sužinoti.

9. Tarnybos tarnautojui draudžiama dokumentuose ir magnetinėse laikmenose laikomą Tarnybos informaciją naudoti savo šeimos narių, kitų asmenų, verslo, materialiniams ar kitiems poreikiams tenkinti.

10. Teisės aktų nustatyta tvarka Tarnybos tarnautojas užtikrina jam pateiktų dokumentų ir informacijos magnetinėse laikmenose saugumą.

### **IV. TARNYBOS TARNAUTOJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI**

11. Tarnybos tarnautojas:

11.1. su bendradarbiais bendrauja mandagiai ir taktiškai;

11.2. laikosi solidarumo su kolegomis, gina juos nuo nepagrįstos kritikos ir netinkamos įtakos;

11.3. susilaiko nuo viešų pasisakymų ar svarstymų apie kolegų asmenybę ir kompetenciją;

11.4. stengiasi, kad kolektyve vyrautų tarpusavio pasitikėjimas, vengia bet kokių priekabiavimo formų: žeminimo, įžeidimo, menkinimo, apkalbų ir šmeižimo;

11.5. netrukdo bendradarbių darbui, be pagrindo nesidomi jų atliekamais patikrinimais, neklaidina jų įvairiais būdais.

12. Pavaldinių ir vadovų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami abipuse pagarba, geranoriškumu ir aktyvia pagalba.

13. Tarnybos tarnautojas privalo nevykdyti tiesioginio vadovo pavedimo, jei pavedimas verčia pažeisti įstatymus ir šį Kodeksą. Apie tokį pavedimą pranešama Tarnybos vadovybei.

## **V. REIKALAVIMAI VADOVAUJANTIEMS TARNYBOS TARNAUTOJAMS**

14. Vadovaujantis Tarnybos tarnautojas privalo:

- 14.1. stengtis sukurti vadovaujamame kolektyve darbingą ir draugišką aplinką, užkirsti kelią konfliktams, šalinti nesutarimų priežastis;
- 14.2. mandagiai bendrauti su pavaldiniais ir duoti jiems mandagius nurodymus;
- 14.3. pastabas dėl pavaldinių klaidų ir darbo trūkumų reikšti korektiškai, nedalyvaujant jiems pavaldiems tarnautojams;
- 14.4. stengtis paskirstyti darbą vadovaujamame kolektyve tolygiai, kad būtų maksimaliai panaudotos kiekvieno pavaldinio galimybės ir profesinė kvalifikacija;
- 14.5. tiesiogiai atsakyti už darbo metodų nesilaikymą, pažeidimus bei už jų ištaisymą;
- 14.6. viešai nereikšti savo simpatijų ir antipatijų pavaldiniams bei kitiems tarnautojams, vertinti pavaldinius pagal jų dalykines savybes;
- 14.7. skatinti pavaldinius reikšti savo nuomonę ir ją išklausti;
- 14.8. deramai įvertinti pavaldinių darbo pasiekimus, viešai pagerbti ypač pasižymėjusius tarnautojus;
- 14.9. būti reiklus pavaldiniams ir visada prisiminti, kad savo elgesiu ir darbu jis rodo jiems pavyzdį.

## **VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

15. Tarnybos tarnautojas privalo vadovautis šiuo Kodeksu.

16. Tarnautojų tarnybinės etikos pažeidimai nagrinėjami Tarnybos tarnautojų veiklos etikos komisijoje.

17. Už tarnybinės etikos pažeidimus, neužtraukiančius baudžiamosios ar administracinės atsakomybės, Tarnautojai atsako pagal Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statutą, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymą ar Lietuvos Respublikos darbo kodeksą ir gali būti patraukti tarnybinės atsakomybės.

18. Tarnybos tarnautojų veiklos etikos komisija, nustačiusi Tarnautojo veikloje ne tik šio Kodekso normų ar etikos principų pažeidimų, bet ir priesaikos sulaužymo, įstatymų pažeidimo, tarnybinio nusižengimo ar Tarnautojo vardą žeminančio poelgio požymių, perduoda medžiagą Tarnybos vadovybei ir siūlo nustatyta tvarka atlikti tarnybinį patikrinimą.

---